

ENEBAKK KOMMUNE

SÆRUTSKRIFT AV MØTEBOK

KOMM. OG REG. DEP

for kommunestyret i møte 21. februar 2005

Av 27 medlemmer var 25 tilstede (varamedlemmer medregnet).

28 FEB 2005
04/2771-249
Vrk. 013
Avd. RA ISSA / MAG

Arkivsak: 04/00781

Arkivkode: 002

Saksansvarlig: Sonja Nordhagen

ROBUSTE KOMMUNER - NOU 2004:19 LIVSKRAFTIGE DISTRIKTER OG REGIONER - HØRING
Behandlinger:

Utvalg/styre	Møtedato	Saksnummer
Kommunestyret	22.11.2004	0075/04
Formannskapet	31.01.2005	0003/05
Kommunestyret	21.02.2005	0010/05

SASOPPLYSNINGER

Kommunenes Sentralforbund har sendt ut på høring NOU: 2004:19 Livskraftige distrikter og regioner. KS anbefaler at medlemmene gir en samlet uttalelse til KR D angående Distriktskommisjonens utredning parallelt med KS høring til KOU 2004: 1 Sterke regioner. Det vises til egen sak vedrørende sistnevnte.

Kommunestyret var innkalt til temamøte "Robuste kommuner" 22.11.04.

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Saken legges fram uten innstilling.

Kommunestyrets behandling 22.11.2004:

De ble nedsatt 4 arbeidsgrupper som arbeidet med spørsmål tilknyttet temaet i 45 minutter for siden å bli presentert besvarelsen i plenum.

Gruppe 1: Jorunn Buer , Anne Lise Skaug , Lars Bredahl, Thore Enger , Thorvald Ungersnes, Hovel Heiås

Hva skal til for å gjøre Enebakk robust :

Gruppe 2: Geir Tørråsen , Eva Rustad , Jostein Årre , Knut E. Dahl, Kai Nicolaysen, Lisbeth Gaathaug ,

Hvilke reformbehov står Enebakk kommune overfor :

Gruppe 3: Åge Rustad, Torgeir Aune, , Hans Guslund , Tore Hoff, Einar Holstad, Tor Råken, Geir Dal.

Hva kan Enebakk tjene på ved å forbli selvstendig kommune?

Gruppe 4: Hilde Myhrer, Tore Tidemann, Jan F. Wickstrøm, Leif-Øystein Syversen, Ragnar Willy Nord

Hva vil Enebakk tjene på ved å bli del av en større kommune/regionskommune?**GRUPPENES BESVARELSER****Gruppe 1:**

- ☒ Mulig å påvirke inntektene?
- ☒ Enebakk/Spydeberg/Hobøl – grønn lunge?
- ☒ Naturlig tilhørighet.
- ☒ Starte med forvaltningsnivåer.
- ☒ Staten overtar styringen? – Hvordan unngå dette?
- ☒ Parlamentarisme?

Gruppe 2:

- ☒ Kommunikasjonsproblem – identitet?
- ☒ Forberedelse for fremtiden – styrke/spesialisere/selge tjenester?
- ☒ Pro-aktiv planlegging.
- ☒ Tilpasning til mer krevende brukere.

Gruppe 3:

- ☒ Kommunen er et fellesskap som skal løse felles oppgaver etter felles behov.
- ☒ Enebakk – nærhet til tjenesteproduksjon og beslutningstakere.
- ☒ Kan styre egen utvikling.
- ☒ Befolkningen har større påvirkningskraft.
- ☒ Enklere – hensiktsmessige løsninger.
- ☒ Enklere – sikre natur-/miljøressurser.
- ☒ Nådd en størrelse der den økonomiske gevinst avtar ved videre vekst.
- ☒ Beholde identitet + følelser.
- ☒ Ikke utpost i større kommune.
- ☒ Interkommunale løsninger
  - for hele Enebakk
  - bedre faglig miljø
- ☒ samarbeid – Ski/Lillestrøm, (Se Østfold + Oslo)
- ☒ Erfaring fra andre kommunesammenslutninger er ikke bare positive.
- ☒ Basis-tilskuddet bør beholdes.

Gruppe 4:

- ☒ Hva vil Enebakk tjene?
  1. Sterkere fagmiljøer
  2. Påvirkningskraft
  3. Bedre utnyttelse av felles ressurser
  4. Stordriftsfordeler
  5. Näringsutvikling
  6. Overordnet arealplanlegging

7. Styrke egne ressurser/egenskaper – ved å forankres mot like kommuner.
- ⊗ Nivåer – må bli mer robuste.
  - ⊗ Nivåer – mindre sårbare.

Det var deretter en åpen debatt hvor man konkretiserte med følgende uttalelse i tillegg til punktene som kom fram i gruppene.

Vedtak:

Etter plenumsdebatt ble følgende omforente formulering avtalt lagt ut på høring :

Enebakk , en robust kommune, som med innbyggerne i sentrum med kraft og vilje søker egenutvikling basert på lokale kvaliteter og særpreg .

Som gjennom samarbeid med nabokommuner og regioner skal bygge ned barrierer for best utnyttelse av felles ressurser og arealer.

Endelig sluttbehandling av Enebakk kommunes uttalelse til KS :

- Formannskapet mandag 31. januar 2005
- Kommunestyre mandag 21. februar 2005.

TILLEGGSOPPLYSNINGER

Notat fra Follorådet av 05.01.2005 vedlegges.

Etter høringsfristen har det kommet inn en uttalelse, jfr. brev av 02.01.2005 fra Halvard Waade.

Formannskapets behandling:

Geir Dal, SV, framsatte følgende forslag til kommentarer i saken:

- Sammenslåing av kommuner i Follo og/eller Romerike vil føre til mer byråkrati på bekostning av nærhet til brukeren og lokaldemokratiet.
- I en storkommune vil kontakter mellom topp og bunn bli dårligere og dermed svakere tjenesteyting. Det vil også føre til at sentrum bestemmer, et sentrum som ikke kjenner til eller setter seg inn i utkantens potensialer og problemer.
- I større kommuner blir etatene så store at de blir seg selv nok og mister noe av evnen til å tenke helhetlig samordning lokalt og regionalt.
- Som eksempel i Oslo blir ineffektiviteten for tjenesteproduksjon så tydelig at kommunen er delt opp i bydeler med befolkningstall som nåværende kommuner i Follo.
- En stor Follo-kommune vil føre til høyere administrative kostnader og dårligere tjenesteproduksjon, noe som vil føre til privatisering av tjenester.
- Utsetting på anbud kan bli billigere de første gangene, men når det store private virksomheten får utkonkurrert de små og må ta inn det som er tapt ved flere lave anbud, blir anbudsordningen dyrere og dårligere enn kommunal drift.”

Votering: Formannskapet sluttet seg enst. til innstillingen med tilleggsforslag fra Geir Dal.

Innstilling:

Enebakk, en robust kommune, som med innbyggerne i sentrum med kraft og vilje søker egenutvikling basert på lokale kvaliteter og særpreg.

Som gjennom samarbeid med nabokommuner og regioner skal bygge ned barrierer for best utnyttelse av felles resurser og arealer.

- **Sammenslåing av kommuner i Follo og/eller Romerike vil føre til mer byråkrati på bekostning av nærhet til brukeren og lokaldemokratiet.**
- **I en storkommune vil kontakter mellom topp og bunn bli dårligere og dermed svakere tjenesteyting. Det vil også føre til at sentrum bestemmer, et sentrum som ikke kjenner til eller setter seg inn i utkantens potensialer og problemer.**
- **I større kommuner blir etatene så store at de blir seg selv nok og mister noe av evnen til å tenke helhetlig samordning lokalt og regionalt.**
- **Som eksempel i Oslo blir ineffektiviteten for tjenesteproduksjon så tydelig at kommunen er delt opp i bydeler med befolkningstall som nåværende kommuner i Follo.**
- **En stor Follo-kommune vil føre til høyere administrative kostnader og dårligere tjenesteproduksjon, noe som vil føre til privatisering av tjenester.**
- **Utsetting på anbud kan bli billigere de første gangene, men når det store private virksomheten får utkonkurrert de små og må ta inn det som er tapt ved flere lave anbud, blir anbudsordningen dyrere og dårligere enn kommunal drift.**

Kommunestyrets behandling 21.02.2005:

Ordfører og rådmann har utarbeidet forslag til svar på 5 spørsmål fra KS. Forslaget ble delt ut til kommunestyret.

Jorunn Buer, AP, framsatte følgende forslag til innledning i saken:

”Enebakk kommunestyre sier nei til sammenslåing med andre kommuner med følgende begrunnelse:”

Torgeir Aune, H, framsatte følgende forslag:

”Enebakk kommune har som målsetting å være en robust kommune, som arbeider for bærekraftig utvikling.

Et viktig virkemiddel for å oppnå dette, er å utvikle tett samarbeid med nabokommuner og omkringliggende regioner. Hensikten med dette er å utnytte felles resurser for å utvikle lokale kvaliteter.”

Uttalelse til KS

Jorunn Buer foreslo at kun 1. setning i spørsmål 1 i det utlagte forslaget sendes som uttalelse til KS.

Einar Holstad, Krf, foreslo i tillegg at følgende endrede siste setning sendes som uttalelse til KS:

”Inntektssystemet må legges om slik at rasjonelle og økonomisk lønnsomme kommuner på størrelse med Enebakk kan tilfredsstille grunnleggende behov til egne innbyggere.”

Votering:

Det ble votert over Jorunn Buers forslag til innledning/formannskapets innstilling pkt. 1 samt forslaget fra Torgeir Aune:

23 stemte for Jorunn Buers forslag/formannskapets innstilling 1. avsnitt (7AP, 2SV, 4H, 1Krf, 5Frp, 1U, 3SP)

2 stemte for forslaget fra Torgeir Aune (1H, 1Krf)

Det ble votert over formannskapets innstilling, 6 kulepkt.:

16 stemte for forslaget (7AP, 2SV, 3Frp, 1U, 3SP)

9 ” mot (5H, 2Frp, 2Krf)

Det ble votert over forslagene fra Jorunn Buer og Einar Holstad vedrørende uttalelse til KS: Forslagene ble enst. vedtatt.

Vedtak:

Enebakk kommunestyre sier nei til sammenslåing med andre kommuner med følgende begrunnelse:

Enebakk, en robust kommune, som med innbyggerne i sentrum med kraft og vilje søker egenutvikling basert på lokale kvaliteter og særpreg.

Som gjennom samarbeid med nabokommuner og regioner skal bygge ned barrierer for best utnyttelse av felles resurser og arealer.

- **Sammenslåing av kommuner i Follo og/eller Romerike vil føre til mer byråkrati på bekostning av nærhet til brukeren og lokaldemokratiet.**
- **I en storkommune vil kontakter mellom topp og bunn bli dårligere og dermed svakere tjenesteyting. Det vil også føre til at sentrum bestemmer, et sentrum som ikke kjenner til eller setter seg inn i utkantens potensialer og problemer.**
- **I større kommuner blir etatene så store at de blir seg selv nok og mister noe av evnen til å tenke helhetlig samordning lokalt og regionalt.**
- **Som eksempel i Oslo blir ineffektiviteten for tjenesteproduksjon så tydelig at kommunen er delt opp i bydeler med befolkningstall som nåværende kommuner i Follo.**
- **En stor Follo-kommune vil føre til høyere administrative kostnader og dårligere tjenesteproduksjon, noe som vil føre til privatisering av tjenester.**
- **Utsetting på anbud kan bli billigere de første gangene, men når det store private virksomheten får utkonkurrert de små og må ta inn det som er tapt ved flere lave anbud, blir anbudsordningen dyrere og dårligere enn kommunal drift.**

Det sendes følgende uttalelse/svar til KS i tilknytning til 5 konkrete spørsmål:

- **Enebakk kommune ser ingen nye inndelingsalternativer som vil gi bedre kvalitet og tilgjengelighet i tjenestetilbudet til innbyggerne, som vil styrke økonomien og sikre en god samfunnsplanlegging og utvikling i vårt geografiske område.**

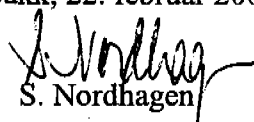
- **Inntektssystemet må legges om slik at rasjonelle og økonomisk lønnsomme kommuner på størrelse med Enebakk kan tilfredsstillende grunnleggende behov til egne innbyggere.**

Rett avskrift bevitnes:

Oversendes Kommunal og Regionaldepartementet og KS under henvisning til ovenstående vedtak.

Enebakk, 22. februar 2005

S. Nordhagen

Gjenpart: Follorådet
Halvard Waade

FOLLORÅDET

Utkast til drøfting i AU 10.01.05.

Notat

Til: Kommunene i Follo v/ordfører og Akerhus fylkeskommune v/fylkesordfører
Fra: Follorådets arbeidsutvalg (alternativt kan notatet gå fra Follorådets sekretariat)
Dato: 05.01.05

Kopi: Rådmenn/fylkesrådmann og administrativt ansvarlige for høringer til "Fremtidens regioner" i Follo-kommunene og Akerhus fylkeskommune
KS Akerhus v/Nils Petter Wiik og Trond Berg Andreassen

KOU 2004:1 STERKE REGIONER OG NOU 2004:19 LIVSKRAFTIGE DISTRIKTER OG LOKALSAMFUNN (DISTRIKTSKOMMISSJONENS UTREDNING)

1. NOTATETS HENSIKT

Dette notatet er ment som et bakgrunnsdokument til støtte i arbeidet med kommunevise uttalelser til KOU 2004:1 "Sterke regioner" og evt. også til NOU 2004:19 "Livskraftige distrikter og lokalsamfunn" (distriktkommisjonens utredning).

Notatet gir kommentarer til de problemstillinger KS sentralt og lokalt har bedt om innspill til i sine høringsbrev til kommuner/regionråd. Notatet tar bevisst ikke stilling til spørsmålet om to eller tre forvaltningsnivåer, men fokuserer i hovedsak på problemstillinger som er spesielt relevante for hovedstadsområdet, og på krav til videre prosess her. Vi mener det er viktig at kommunene i sine høringsuttalelser står samlet og tydelige bak kravet om en bred og samordnet prosess i hovedstadsregionen i det videre reformarbeidet, der også kommunene blir trukket aktivt inn.

Kopi av notatet sendes KS Akerhus, som en foreløpig respons på brev av 24.09.04, der regionrådene oppfordres til å legge til rette for debatt og drøfting av regionspørsmålet på tvers av kommunene i de ulike delregionene.

2. KS ANMODER OM SAMTIDIG UTTALELSE TIL DE TO UTREDNINGENE

KS har anmodet medlemmene om å avgi uttalelse til hele Distriktkommisjonens utredning parallelt med KOU 2004:1.

KOU 2004:1 Sterke regioner m/høringsfrist 01.02.05.

Høringsuttalelsene vil bli lagt til grunn for KS-behandling i ekstraordinært landsstyremøte 03.03.05. Saken til landsstyret vil både inneholde forslag til regioninndeling og til regionenes oppgaver, ansvar, beslutningskompetanse og finansiering.

NOU 2004:19 Livskraftige distrikter og lokalsamfunn (Distriktkommisjonens utredning)

Høringsfrister:

14.01.05 for de regionale og distriktpolitiske virkernidlene
14.10.05 for tema knyttet til fremtidig fylkes- og kommunestruktur, oppgavefordeling og maktfordeling/regionalisering.

KS presiserer i sitt høringsmaterieill at det stort sett er sammenfall mellom Distriktkommisjonens anbefaling om hvilke oppgaver som bør legges til sterke folkevalgte regioner, og KSs foreløpige vurderinger. Distriktkommisjonens anbefalinger innebærer først og fremst konkretiseringer i forhold KS' vurderinger.

Distriktkommisjonen sier bl.a.:

"For å nå de målene som er foreslått for distrikt- og regionalpolitikken vil en samlet kommisjon fremholde desentralisering av makt til folkevalgte organer på lokalt og regionalt nivå som en hovedstrategi. Dette anses nødvendig for å utløse mer av det samlede verdiskapingspotensialet her i landet, og sette lokalsamfunn og regioner i stand til å ta større ansvar for egen utvikling. Mer makt til det lokale og regionale forvaltningsnivået vil gjøre det lettere å mobilisere flere aktører til å delta i et forpliktende partnerskap, og bidra til en mer helhetlig og regionalt tilpasset politikk."

I KS' brev av 25.10.04 til høringsinstansene ang. KOU 2004:1 "Sterke regioner" heter det: "KS mener at disse premisser - som hele kommisjonen står felleis om - samsvarer fullt og helt med de faglig-politiske premisser som ligger til grunn KS eget arbeid med å etablere sterke, folkesynte regioner (jf vedtak i Landstyret 19.05.04 og Sentralstyret 03.06.04). Likeledes er det fullt ut samsvar mellom de premisser - og presisering av oppgaver - som professor Tor Seistad har lagt til grunn for sin utredning av alternative regioninndelinger (KOU 2004:1)."

KS' begrunnelse for å anmode medlemmene om å avgi uttalelse til Distriktkommisjonens utredning allerede nå, er primært at høringsuttalelsene kan danne grunnlag for partienes landsmøter, og gi klare signaler om "hva som er kommunesektorens dagsorden nå".

Høringsuttalelsene som kommer inn, inkl. uttalelser fra KS i fylkene, vil legges til grunn for behandlingen i det ekstraordinære landsstyremøtet i KS i mars 2005.

Landsstyrehandlingen vil komme i forkant av de politiske partienes landsmøter til våren, og før KR D og regjeringen har sluttført arbeidet med den varslede stortingsmeldingen om regional- og distriktpolitikken.

3. TEMAER KS SENTRALT OG LOKALT ØNSKER FOKUS PÅ I HØRINGSUTTALELSENE

I høringsbrev 13.09.04 m/vedlegg til KOU 2004:1 har KS formulert 6 hovedtemaer som de spesielt ønsker innspill til:

1. **Regionale oppgaver og andre viktige premisser for regioninndelingen:** KS ber høringsinstansene vurdere hvilke oppgaver som anses som særlig viktige for regional utvikling, og med dette utgangspunkt ta stilling til hvilke oppgaver regionene bør ha ansvar for.
2. **Kriteriene for regioninndeling:** KS ber høringsinstansene vurdere kriteriene størrelse, funksjonalitet og identitet her for seg, og avveid i forhold til hverandre. Er det andre kriterier som sett fra eget ståsted også burde være trukket inn?
3. **Geografisk regioninndeling:** KS ber høringsinstansene om å diskutere de tre forslagene (5, 7 og 9 regioner) og prioritere mellom dem, begrunne prioriteringen og plassere seg selv i dette landskapet. Er det eventuelt en annen inndeling som bedre vil

ivreta egen kommunes, distrikts eller fylkes interesser?

4. **Howdan kan en samlet kommunesektor bidra til å utvikle sterke folkestyrte regioner:** KS ber kommunene og fylkeskommunene vurdere hvordan en på best måte i ulike deler av landet kan samordne høringsarbeidet, slik at store og små kommuner og fylkeskommuner så langt det er grunnlag for det "taler med en stemme".
- KS i fylkene antas å være en viktig arena for å få til en slik samordning. Kommunene og fylkeskommunene utfordres til å drøfte sin situasjon og sitt eget bidrag til å finne fram til samtlende løsninger, og samtidig markere hvilke forventninger en i denne sammenheng har til KS som medlemsorganisasjon og som kommunesektorens viktigste utviklingspartner.

5. **Samordning av arbeidet med kommunestruktur og regioninndeling:** KS ber kommunene og fylkeskommunene vurdere hvordan en på beste måte kan ivareta sammenheng og helhet mellom kommunestruktur og regionstruktur.

6. **Erfaringer fra forsøk som berører regioninndelingen:** Fylkeskommunene og kommunene – enkeltvis eller regionvis – utfordres til å gi synspunkter på hvordan erfaringene fra ulike former for landsdelssamarbeid, forsøkene med oppgavedifferensiering og med enhetsfylket mv. kan utnyttes positivt i arbeidet med å avklare ny regioninndeling.

I høringsbrev 24.09.04 fra KS Akershus/Østfold pekes i tillegg på følgende momenter i forhold til utviklingen i Osloregionen:

- sterke regioner må ha en selvstendig og sterk økonomi
- sterke folkevalgte regioner som alternativ til statlig planlegging
- hvordan utvikle en sterk, folkevalgt region i hovedstadsområdet (med henvisning til at dette er noe mer enn den nyetablerte strategiske alliansen "Osloregionen")
- viktig å se spørsmålet om regiondannelse i sammenheng med arbeidet med Hovedstadsmeldingen

I merknadene i kapittel 4 nedenfor har vi forsøkt å berøre problemstillingene både til KS sentralt og lokalt (Akershus/Østfold).

4. KOMMENTARER TIL HOVEDTEMAENE I HØRINGEN

4.1 Regionale oppgaver og andre viktige premisser for regioninndelingen
En rekke offentlige utredninger som har drøftet oppgavefordelingen i norsk forvaltning har pekt på følgende viktige prinsipper for oppgave- og ansvarsfordelingen mellom forvaltningsnivåene:

- oppgaver bør legges på det lavest mulige effektive forvaltningsnivå
- oppgaver som krever utøvelse av politisk skjønn og vurdering bør legges til folkevalgte organer
- en naturlig avgrensning av statlige ansvar kan være oppgaver som kjennetegnes av standardisering og regiorientering og/eller forutsetter et nasjonalt helhetsgrep
- oppgaver som krever stor grad av koordinering og/eller oppgaver som har store kontaktfiler med hverandre, bør legges til samme forvaltningsnivå
- det finansielle ansvarsprinsippet bør følges, dvs. at den myndighet som er tillagt ansvar og beslutningskompetanse for en oppgave også skal gis finansieringsansvar for oppgaveutførelsen.

Med bakgrunn i bl.a. disse prinsippene synes det å være bred tverrpolitisk enighet om hva som er viktige temaer i regionalpolitikken, dvs. hvilke politikkområder som er av stor betydning for regional utvikling, med behov for regionalpolitisk skjønn og samordning: *infrastruktur, samferdsel, utdanning, forskning, næringsutvikling, kultur, kommuneoverskridende areal- og ressursforvaltning og helse.*

Vilkåret om at pengene må følge oppgaven ved overføring av oppgaver til enten kommunene eller regionene bør være et unisont krav fra kommuner og fylkeskommuner. Jfr. KS' høringsbrev 13.09.04: "En viktig premis er at de nye regionene sikres en finansiering som samsvarer med oppgavene – at pengene følger oppgavene fra staten til regionene."

Vi vil også fremheve følgende vilkår knyttet til innholdet i reformen:

- **avklaring av ansvarsfordeling og beslutningskompetanse mellom kommuner og regioner:** I dag er det lokale og regionale folkevalgte nivået i prinsippet likestilte. Selv om det presiseres at et nytt folkevalgt regionalt nivå først og fremst skal få overført oppgaver fra staten, er det lite realistisk å tro at kommunene ikke vil bli sterkt berørt av at det regionale nivåets makt styrkes. Det er viktig med klare retningslinjer for samspill om og behandling av saker som kan representere en gråson mellom de to nivåene, for eksempel innen arealplanlegging.

- **reformene må berøre borgere og andre private aktører, ikke bare engasjerte politikere og byråkrater.** Avklaring av ansvar og oppgaver for et nytt regionalt folkevalgt nivå må ikke bare baseres på rasjonelle vurderinger om hva som er effektivt, men også på prinsippet om at lokaldemokrati og desentralisering av makt til folkevalgte organer er grunnleggende verdier i seg selv. Behovet for bred folkelig oppslutning om de nye regionene kan for eksempel være et argument for å vurdere å overføre ansvaret for sykehusene til det regionale nivået.

4.2 Regioninndeling og kriteriene for denne

Avgrensningen av en ny stor-region i hovedstadsområdet er langt på vei avklart gjennom dannelsen av samarbeidsalliansen "Osloregionen". Det er stor grad av sammenfall mellom Osloregionens avgrensning og den justerte avgrensningen av "Østvikens" i KOU 2004:1.

Videreføring av Osloregionens åpne og pragmatiske holdning til hovedstadsregionens geografisk avgrensning bør legges til grunn også ved en evt. oppretting av et nytt og utvidet regionalt folkevalgt nivå, slik det også presiseres i KOU 2004:1.

Avgrensningen av Osloregionen representerer også en god balanse mellom de skisserte kriteriene for regioninndeling: størrelse, funksjonalitet og identitet, og bør kunne støttes bredt i hovedstadsområdet.

4.3 Hvordan kan en samlet kommunesektor bidra til å utvikle sterke folkestyrte regioner (hvordan tale med "en stemme")?

To motstridende "logikker" står mot hverandre i debatten om oppgavefordeling og styrkeforholdet mellom det sentrale og lokale/regionale nivået: den sektorielte og den tverrforle. Det sektoriserede statlige beslutningssystemet står sterkt både politisk og faglig, gjennom fagkomiteer på Stortinget, fagstadsråder og -departementer og regionale statlige fageater (som allerede er regionalisert etter ulike modeller).

Skal man lykkes i å bygge sterke territoriale allianser nedenfra, slik KS ønsker og anmoder

om, må det konkret tilrettelegges for dette i den videre prosessen etter høringsene som nå pågår. Dette arbeidet med å skje i tett samarbeid mellom KS og de ulike forvaltningsnivåene, bl.a. gjennom "regionale konstruksjoner" som regionråd og flerfylkesarbeid.

Noe av løsningen på de potensielle maktkonfliktene mellom en sterk statsmakt og en territorielt mobilisering for sterke, folkevalgte regioner ligger trolig også i et fortsatt sterk fokus på sikring av likhetsprinsipper og innbyggernes individuelle rettigheter knyttet til velferdstjenester som barnehage, skole og pleie- og omsorgstjenester. Det er viktig at innbyggerne ikke opplever en omfordeling av oppgaver mellom forvaltningsnivåene som en svekkelse av/trussel mot de måtte oppleve som grunnleggende likhetsprinsipper og individuelle rettigheter i samfunnet vårt.

4.4 Hvordan utvikle en sterk, folkevalgt region i hovedstadsområdet?
 Debatten om regionalisering rommer en rivalisering både mellom sentrum – periferi og mellom storbyene og omlandet. Når det gjelder styrkeforholdet og den gjensidige avhengigheten mellom hovedstadsregionen og resten av landet, er Distriktskomisjonens differensiering mellom regionalpolitikk og distriktpolitikk konstruktiv: Norge trenger både en regionalpolitikk for verdiskaping og økonomisk vekst og en distriktpolitikk for balanse og likeverd mellom de ulike delene av landet. Når det gjelder samspillet mellom storbyene og omlandet, vises det for Oslo-regionens del til arbeidet med Hovedstadsmeldingen, der det bl.a. fokuseres på hovedstadens motorrolle, både nasjonalt og regionalt.

På samme måte som KS appellerer til brede meningsallianser på nasjonalt nivå, ville det være en styrke om det meistes ut en tverrpolitisk, regional meningsdannelse i hovedstadsregionen. Uavhengig av hvilken organisasjonsmodell for det regionale nivået som veiges i Norge, vil det mye sannsynlig bli en "spesialisering" i hovedstadsområdet, der Oslos rolle og behov knyttet til hovedstadsfunksjonene søkes tilfredsstillende ivarett. Prosessen med å finne frem til denne løsningen bør involvere ikke bare Oslo kommune/fylkeskommune og staten, men også alle fylkeskommuner og kommuner som inngår i hovedstadsregionen. Det beste og mest naturlige ville vært om samarbeidsalliansen "Osloregionen" som er under etablering hadde avgitt en slik samlenende, tverrpolitisk uttalelse. Dette er imidlertid ikke realistisk å få til, i og med at alliansen først er formelt opprettet fra 01.01.05.

Selv om det trolig vil bli avgitt divergerende høringsuttalelser fra Oslo og de omkringliggende kommuner og fylkeskommuner, er det viktig å legge til rette for en prosess som fokuserer på det som kan samle aktørene i Oslo-regionen rundt noen vesentlige strategier som kan understøtte etablering av en sterk og samlet hovedstadsregion. Klarer aktørene i hovedstadsregionen å tale med "en stemme" styrkes troverdigheten og sannsynligheten for at vi klarer å bygge en sterk region nedenfra. Det er viktig å presisere at behovet for og ønske om en sterkere regiondannelse i hovedstadsområdet er en målsetting som er overordnet spørsmålet om to eller tre forvaltningsnivåer i Norge, jfr. signalene i Storbymeldingen, arbeidet med en egen Hovedstadsmelding og dannelsen av den politisk-strategiske alliansen "Osloregionen".

4.5 Samordning av arbeidet med kommunestruktur og regioninndeling
 Kommune-Norge har vært relativt entydige i sine signaler om at det er lite meningsfylt å ta stilling til endringer i kommunestruktur før innhold og innretning i en evt. regionreform er avklart. Når dette notatet skrives, pågår det politisk styrte prosesser med opplegg for høring/innbyggerinvolvering i alle Follo-kommunene. Erfaringene så langt indikerer at det er vanskelig å skape innbyggertilslutning og kommunestrukturspørsmålet med dagens rammevilkår som bakteppe. "Regionreform for kommunereform" er derfor en sannsynlig og betimelig del-konklusjon i de lokale høringsuttalelsene.

4.6 Erfaringer fra gjennomførte og pågående forsøk – viktig med aktivt jobbing for regional integrasjon i hovedstadsområdet mens vi venter på reformene!
 Samordningsbehovet i hovedstadsområdet er stort, og er i stigende grad erkjent av alle involverte parter. Det er etablert en rekke samarbeidsinnsatser (både i form av samordningsprosesser og -organer) på tvers av forvaltningsnivåer og -grenser. Vi vil fremme den økte samordningen innen areal og transport (Samordningsorganet for kollektivtrafikk på Østlandet (SKØ), NTP-prosessen, Oslopakkene, Utviklingsavtale Follo m.m.) og samarbeidet knyttet til næringsutvikling (Regional utviklingsprogram for Oslo/Akershus, Oslo Teknopod) som spesielt viktig. Det er viktig å videreutvikle eksisterende samarbeidsinnsatser, slik at vi kan høste erfaringer og bygge videre på disse når/ hvis mer omfattende reformvedtak fattes. (Det forutsettes at Akershus fylkeskommune i sin høringsuttalelse gir mer utdypende omtale både av samarbeidsinnsatser som er omtalt ovenfor, og også supplerer med omtale av reformforsøk som "planforsøket" i Akershus.)

KS Akershus/Østfold understreker i sitt høringsbrev av 24.09.04 at utvikling av en sterk, folkevalgt region i hovedstadsområdet er "noe mer enn den strategiske alliansen for Osloregionen hvor Oslo nå sitter i førersetet" Vi er ikke uenig i dette. I den videre prosessen må muligheter og begrensninger for slike frivillige samarbeidsallianser, som Osloregionen og regionrådene er, vurderes kritisk. Men samtidig vil vi oppfordre til respekt for den brede politiske viljen bak dannelsen av Osloregionen, og de muligheter denne alliansen åpner for gradvis sterkere regional integrasjon i hovedstadsregionen.

4.7 Reformene bør støttes av et bredt politisk flertall
 Vi vil understreke viktigheten av at en evt. forvaltningsreform støttes av et bredt politisk flertall, for å redusere faren for omkamper i forbindelse med evt. regjeringsskifter (jfr. bl.a. behandlingen av Oppegavefordelingsutvalgets innstilling). Pr i dag er det politisk flertall på Stortinget for større folkevalgte regioner med mer ansvar enn dagens fylkeskommuner. Mindretallet ønsker primært to forvaltningsnivåer, noe som bl.a. beinger færre og større kommuner enn i dag. Partiprogrammene for neste stortingsperiode vil vise hvilket rom det er for brede partipolitiske kompromisser.

Avslutningsvis vil vi berømme KS for det påbegynte arbeidet med en "hvitbok" for det videre reformarbeidet, der de mange komplekse problemstillingene av både demokratiske, økonomiske og organisatoriske art utredes grundig. Vi vil oppfordre KS til å gjøre også dette arbeidet til en prosess med dialog både mot stat og kommuner/fylkeskommuner. Vi vil anmode om at det organiseres en spesiell prosess i hovedstadsområdet, der KS vender seg aktivt mot aktørene i regionen, bl.a gjennom kontakt med "Osloregionen" og regionrådene. Samordnet kontakt med og påvirkning inn mot Storting/regjering bør være en av strategiene i den videre prosessen.

Halvard Waade
Granveien 30
1911 Flateby

Enebakk kommune
v/ordføreren
1912 Enebakk

ROBUSTE KOMMUNER ENEBAKKS FREMTID PÅ HØRING

Det vises til kommunestyrevedtak av 22.11.04 i SAK 0075/04 og til annonse i Enebakk Avis 22. des. 2004 med høringsfrist 15.01.05.

Geografi

Kommunens geografiske egenart med tilhørighet til både Follo og Romerike er en bakdel for kommunen. Gjennom mange år har denne beliggenheten ført til at utbyggingen av kommunen i hovedsak har foregått lengst syd (Våglla) og lengst nord (Flateby) i kommunen.

Denne delte tilhørigheten må nødvendigvis vurderes i forbindelse med Kommunestrukturprosjektet.

Størrelse - folketall

Kommunen er geografisk stor i nabolommunesammenheng. Folketallet er sterkt voksende, og med over 9.000 innbyggere må kommunen allerede kunne sies å være robust.

Funksjonalitet

Punktjonaliteten har med kommunikasjon å gjøre. Kommunens tettsteder er bundet sammen med riksveier og gode busforbindelser. Ved en deling av kommunen, med påfølgende sammenslåing med andre kommuner i Follo og på Romerike, vil utviklingen i både Ytre Enebakk og Flateby bli satt kraftig tilbake.

For Kirkebygda vil det sannsynligvis bli en utviklingsmessig katastrofe. Det vil være et åpent spørsmål om busforbindelse mellom Ytre Enebakk og Ski vil bli opprettet i nødvendig grad.

Hels dagens Enebakk vil bli typiske utkaststrøk i mye større grad enn tilfeller er i dag.

Identitet

Kommunens befolkning er i dag bundet sammen med mange lag og foreninger, og har gjennom disse og felles avis (Enebakk Avis) oppnådd felles identitet.

Konklusjon

Jeg støtter kommunestyrets forslag til uttalelse fullt ut.

Med vennlig hilsen

Halvard Waade

ENEBAKK KOMMUNE	
ARBIV	
Saksno	09/00781-006
L.no	000004705
Ø 3 JAN. 2005	
Sendes	SeNo
Arbeids	002
Arbeids	813

Trykt 02.01.05

Ø 3 JAN. 2005

KST Sak 0010/05 Robuste kommuner

I tillegg til den uttalelsen Formannskapet har innstilt på , har KS sentralt ønske om konkrete svar på noen spørsmål. Rådmann og ordfører i samarbeid har utformet følgende forslag til svar:

Spørsmål 1: Hvilke inndelingsalternativer er aktuelle ?

Enebakk kommune ser ingen nye inndelingsalternativer som vil gi bedre kvalitet og tilgjengelighet i tjenestetilbudet til innbyggerne, som vil styrke økonomien og sikre en god samfunnsplanlegging og utvikling i vårt geografiske område. Med en vesentlig endring og utvidelse av kommunenes arbeids- og ansvarsoppgaver vil denne situasjonen forandre seg. Da vil en stor regionskommune være det mest naturlige alternativet.

Spørsmål 2: Satt opp i prioritert rekkefølge – hvilke inndelingsalternativer vil være best for kommunen?

1. Regionskommunen Follo
2. Regionskommunen Nedre Romerike

Spørsmål 3: Hva er begrunnelsen for denne prioritering

Geografisk forankring og pågående interkommunalt samarbeide igjennom regionsrådene. Behovet for en videreutvikling av et sterkt regionalt samarbeide til en regionkommune for å løse utvidede arbeidsoppgaver på kommunalt nivå.

Spørsmål 4: Hvilke endringer er nødvendig i nasjonale og lokale rammebetingelser for at den prioriterte kommunestrukturen skal kunne iverksettes.

Fylkeskommunen legges ned og arbeidsoppgaver fra stat og fylke overføres til regionskommuner i en tonivå forvaltningsmodell. Inntektssystemet legges om og tilpasses oppgavefordeling i en tonivå modell , med direkte beskatningsrett til regionskommunene.

Spørsmål 5: Det videre arbeidet i kommunen mot iverksetting av en ny kommunestruktur.

Det vil ikke foregå noe videre arbeide i kommunen mot iverksetting av ny kommunestruktur før ny arbeids- og oppgavefordeling og antallet forvaltningsnivåer er vedtatt av Stortinget. Kommunen vil videreutvikle sitt sterke regionale samarbeide til beste for innbyggerne og videreutviklingen av våre geografiske områder .

Dersom inntektssystemet, mot formodning, skulle legges om slik at det blir direkte økonomisk lønnsomt for kommunene å slå seg sammen til større enheter, er Enebakk kommune innstilt på å ta spørsmålet opp til ny vurdering.